

Riksmaten barn 2003: Skolbarn (åk 2 och 5)

SND-ID: ext0096-2.

Skapare/primärforskare

Livsmedelsverket

Forskningshuvudman

[Livsmedelsverket](#)

Beskrivning

En riksomfattande kostundersökning genomfördes år 2003 på 4-åringar, barn i årskurs 2 och barn i årskurs 5. Metoden var en öppen och skattad registrering (matdagbok) som sträckte sig över fyra på varandra följande dagar. Alla veckans dagar var representerade i studien. Matdagboken fylldes i av barnen eller med hjälp av föräldrar eller vårdnadshavare. Portionsstorlekar och mängder av allt vad barnen åt och drack uppskattades med hjälp av en bilderbok - Matmallen. Även tid och plats för ätandet angavs liksom fetthalt, tillagning, innehåll av vissa konserveringsmedel, produktmärke, kosttillskott och grad av fysisk aktivitet. En optiskt läsbar enkät ingick med frågor om bl.a. längd, vikt, föräldrars utbildning och yrke, utländsk härkomst och regional hemvist.

Urvalet av barn gjordes från 56 kommuner vilket representerade ett stratifierat urval av Sveriges samtliga kommuner. 4-åringar rekryterades slumpmässigt från ett register över hushåll med 4-åringar i de utvalda kommunerna. Urvalet av skolbarn baserades på hela skolklasser. En registreringsomgång skedde på våren och en på hösten 2003. Sammanlagt tillfrågades 924 4-åringar varav 590 genomförde studien, 1 209 barn i åk 2 varav 889 genomförde studien, och 1 290 barn i åk 5 varav 1 016 genomförde studien. En bortfallsstudie visade att främsta orsaken till att inte delta eller fullfölja studien bland 4-åringarna var tidsbrist eller att förskolan inte ville. Bland skolbarnen var orsaken att det var för svårt, de glömde eller inte hade tid.

Syfte:

Det huvudsakliga syftet med studien var att öka kunskapen om vad barn i de undersökta åldrarna äter och dricker, hur måltidsmönster samt energi- och näringsintag ser ut, samt eventuella samband mellan matvanor och olika bakgrundsfaktorer.

Dataset innefattar matdagbok och enkät från studiens deltagande skolbarn (årskurs 2 och årskurs 5).

Data innefattar personuppgifter

Nej

Analysenhet

[Individ](#)

Population

Målpopulationen definierades i tre olika åldrar: alla barn som fyllde 4 år under år 2003 samt alla barn i årskurs 2 och årskurs 5 under vår- respektive höstterminen 2003.

Tidsdimension

[Tvärsnitt](#)

Urvalsmetod

[Sannolikhetsurval: stratifierat urval](#)

Ett nationellt representativt urval av barn gjordes med hjälp av GfK:s Master Sample. Urvalsförfarandet utfördes genom att Sveriges kommuner grupperades i homogena delgrupper och ett urval av kommuner med hänsyn till regionala och sociala skillnader bildade ett "Miniatyr Sverige". Familjer med barn som fyller fyra år under 2003 rekryterades slumpmässigt från de utvalda kommunerna med hjälp av ett SPAR register. Från de utvalda kommunerna gjordes ett obundet slumpmässigt urval av skolor och därefter ett slumpmässigt urval av två klasser, en i årskurs 2 och en i årskurs 5. Sammanlagt tillfrågades 924 familjer med fyraåringar och 2 499 skolbarn.

Tidsperiod(er) som undersökts

2003 – 2003

Antal individer/objekt

1945

Svarsfrekvens/deltagarfrekvens

87%

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

Datainsamling 1

- Insamlingsmetod: Självadministrerad text och/eller dagböcker
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2003 – 2003
- Datainsamlare: GfK Sverige AB
- Datakälla: Befolkningsgrupp, Biologiska prover, Övrigt

Datainsamling 2

- Insamlingsmetod: Självadministrerat frågeformulär
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2003 – 2003
- Datainsamlare: GfK Sverige AB
- Datakälla: Befolkningsgrupp, Biologiska prover, Övrigt

Forskningsområde

[Hälsovetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Näringslära](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Hälsa](#) (CESSDA Topic Classification)

[Kost och näring](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Kostundersökningar](#), [Socioekonomiska faktorer](#), [Kost](#), [Barn](#), [Kartläggning och enkäter](#), [Fetter](#), [Kaffe](#), [Kolesterol](#), [Rökfri tobak](#), [Vitaminer](#), [Livsmedel](#), [Skolbarn](#), [Näringsrekommendationer](#), [Rekommenderat kostintag](#), [Proteiner](#), [Energiintag](#), [Kostregistrering](#), [Alkoholhaltiga drycker](#), [Godis](#), [Kolsyrade drycker](#),

[Mejeriprodukter](#), [Kostfibrer](#), [Disackarider](#), [Ägg](#), [Fettsyror](#), [Fettsyror, enkelomättade](#), [Ätbeteende](#), [Livsmedel](#), [Glass](#), [Kött](#), [Kött- och charkuteriindustri](#), [Mineral](#), [Nötter](#), [Sackaros](#), [Te](#), [Grönsaker](#), [Omega-3-fettsyror](#), [Fisk och skaldjur](#), [Strösocker](#), [Omega-6-fettsyror](#), [Transfetter](#), [Snabbmat](#), [Dricksvatten](#), [Tobaksanvändning](#), [Motion och matvanor](#), [Livsmedelskonsumtion](#), [Näringsintag](#), [Livsmedelsgrupper](#)

Publikationer

Riksmaten - barn 2003. Livsmedels- och näringsintag bland barn i Sverige. Uppsala: Livsmedelsverket; 2006.

[Läs fulltext](#)

ISBN: 9177141776

Becker W, Enghardt Barbieri H. Svenska barns matvanor 2003 - resultat från enkätfrågor. Livsmedelsverket; december 2004.

[Läs fulltext](#)

Om du publicerat något baserat på det här datamaterialet, [meddela gärna SND](#) en referens till din(a) publikation(er). Är du ansvarig för katalogposten kan du själv uppdatera metadata/databeskrivningen via DORIS.

Tillgänglighetsnivå

Åtkomst till data via extern aktör
Data är fritt tillgängliga

Hemsida

[Livsmedelsverkets Öppna data - Matvanor](#)

Relaterade forskningsdata i SND:s katalog

[Riksmaten vuxna 2010-2011 - Kostregistrering](#)

[Riksmaten 1997-98](#)

[Riksmaten vuxna 2010-2011- Enkät](#)

[Riksmaten vuxna 2010-2011 - Provtagning](#)

[Riksmaten barn 2003: 4-åringar](#)

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citering \(CLS\)](#)